

Lector univ. dr. Camelia SPASICI

Instituții de drept civil și consumeriste

Dreptul comun și jurisprudența națională

Editura
Hamangiu
2022

Cuprins

Introducere	1
Capitolul I. Dreptul civil și dreptul consumației	3
<i>Secțiunea I. Consumerismul: reacție socială la excesele societății de consum</i>	3
<i>Secțiunea a II-a. Dreptul consumației: drept multidisciplinar!</i>	4
<i>Secțiunea a III-a. Dreptul de consumație în dispozițiile Codului consumului</i>	6
§ 1. Principiile protecției consumatorilor	7
§ 2. Obiectivele reglementărilor Codului consumului	7
<i>Secțiunea a IV-a. Practici comerciale ce dăunează consumatorilor</i>	8
§ 1. Practici incorecte ce dăunează „intereselor economice ale consumatorilor”, în condițiile O.G. nr. 21/1992	8
§ 2. „Practicile comerciale incorecte” în dispozițiile Legii nr. 363/2007	13
A. Termeni și expresii specifice practicilor comerciale incorecte	14
B. Practici comerciale incorecte	15
C. Practici comerciale înșelătoare	16
D. Practici comerciale agresive	19
E. Practici comerciale înșelătoare sau agresive enumerate de anexa la lege	19
§ 3. Modificări ale „practicilor comerciale incorecte” prin dispozițiile O.U.G. nr. 58/2022	23
Capitolul II. Contractul civil și contractul de consumație	28
<i>Secțiunea I. Contractul – izvor de obligații</i>	28
<i>Secțiunea a II-a. Contractul de consumație: un concept nou?</i>	34
§ 1. Natura juridică a „contractului de consumație”	35
§ 2. Principiile contractului de consumație	37
<i>Secțiunea a III-a. Formarea contractului de consumație. Consimțământul consumerist</i>	39
§ 1. „Diminuarea” actuală a rolului acordului de voințe (dreptul comun)	39

§ 2. Particularitățile consimțământului consumerist	40
<i>Secțiunea a IV-a. Armonizarea contractului de consumație</i>	
<i>regulile generale contractuale</i>	42

Capitolul III. Contracte la distanță și contracte în afara spațiilor

comerciale	44
<i>Secțiunea I. Reguli generale</i>	44
§ 1. Cerințe de informare pentru contractele la distanță și cele în afara spațiilor comerciale	46
§ 2. Cerințe suplimentare de informare specifice pentru contractele încheiate pe piețele online	50
§ 3. Condiții de formă pentru contractele la distanță	50
§ 4. Condiții de formă pentru contractele în afara spațiilor comerciale	52
<i>Secțiunea a II-a. Particularitățile contractelor la distanță privind serviciile financiare</i>	54
§ 1. Particularitățile obligației precontractuale de informare	55
A. Informații privind identificarea furnizorului și a produsului	56
B. Informații privind clauzele contractuale	57
C. Informații privind soluționarea litigiilor	58
§ 2. Particularitățile executării și încetării contractelor privind serviciile financiare	59

Capitolul IV. Obligații precontractuale. Obligația de informare

și educare a consumatorului	61
<i>Secțiunea I. Natura juridică a „obligațiilor precontractuale”.</i>	
<i>Condiții de validitate sau efecte?</i>	61
<i>Secțiunea a II-a. Obligațiile de informare și educare a consumatorilor</i>	63
§ 1. Noțiunea obligației precontractuale de informare	63
§ 2. Conținutul informării. Modalități de realizare	65
§ 3. Măsuri specifice de informare a consumatorilor în activitatea de schimb valutar	69
<i>Secțiunea a III-a. Obligația de consiliere</i>	71
§ 1. Definirea și delimitarea obligației de consiliere	71
§ 2. Limitele obligației de consiliere	72

<i>Secțiunea a IV-a. Obligația de securitate a produselor</i>	73
§ 1. Cadru general al securității produselor	74
§ 2. Produse considerate „sigure”	75
§ 3. Obligații generale. Măsuri ce se impun	77
§ 4. Obligații și măsuri specifice profesionistului	78
Capitolul V. Cerința echilibrului contractual. Clauzele abuzive	81
<i>Secțiunea I. Fundamentul clauzelor abuzive: echilibrul contractual</i>	81
<i>Secțiunea a II-a. Noțiunea și elementele clauzelor abuzive</i>	83
<i>Secțiunea a III-a. Domeniul de aplicare. Excepții</i>	86
<i>Secțiunea a IV-a. „Lista” clauzelor considerate abuzive</i>	87
<i>Secțiunea a V-a. Constatarea, sancționarea și probarea clauzelor abuzive</i>	91
§ 1. Constatarea clauzelor abuzive	91
§ 2. Sancțiunea clauzelor abuzive	92
§ 3. Proba clauzelor abuzive	94
<i>Secțiunea a VI-a. Aspecte procedurale</i>	95
Capitolul VI. Dreptul de retragere al consumatorului:	
drept de denunțare?	97
<i>Secțiunea I. Conceptul de retragere a consumatorului</i>	97
<i>Secțiunea a II-a. Natură juridică. Drept de retragere (reflexie, decizie) sau drept de denunțare unilaterală?</i>	98
<i>Secțiunea a III-a. Dreptul de retragere reglementat de O.G. nr. 34/2014</i>	102
§ 1. Domeniu de aplicare. Reguli și excepții	102
§ 2. Exercițarea dreptului de retragere	105
§ 3. Obligațiile părților contractante în cazul retragerii	107
A. Obligațiile profesionistului	107
B. Obligațiile consumatorului	108
<i>Secțiunea a IV-a. Retragerea consumatorului în condițiile O.G. nr. 85/2004</i>	109
<i>Secțiunea a V-a. Retragerea consumatorului în condițiile O.G. nr. 14/2011</i>	112
§ 1. Aspecte generale	112
§ 2. Termene de retragere și decăderi	116

Capitolul VII. Drepturile consumatorilor la încheierea**contractelor _____ 119***Secțiunea I. Drepturile consumatorilor la încheierea**contractelor în condițiile O.G. nr. 21/1992 _____ 119**Secțiunea a II-a. Drepturilor consumatorilor la încheierea**contractelor în condițiile Legii nr. 296/2004**(Codul consumului) _____ 122*

§ 1. Obligațiile operatorilor economici _____ 122

§ 2. Drepturile consumatorilor _____ 124

*Secțiunea a III-a. Drepturilor consumatorilor la încheierea**contractelor, în condițiile O.U.G. nr. 34/2014 _____ 124*

§ 1. Domeniul de aplicare. Definiții _____ 124

§ 2. Dreptul consumatorilor la informații _____ 128

Capitolul VIII. Răspunderea profesionistului pentru produsele**cu defecte _____ 131***Secțiunea I. Răspunderea civilă (dreptul comun) _____ 131*

§ 1. Formele răspunderii civile _____ 132

§ 2. Cauze exoneratoare de răspundere _____ 134

§ 3. Repararea prejudiciului în cazul răspunderii delictuale _____ 136

§ 4. Delimitarea răspunderii civile delictuale de răspunderea
contractuală _____ 139*Secțiunea a II-a. Particularitățile răspunderii profesionistului _____ 141***Capitolul IX. Contracte speciale. Vânzarea de consumație _____ 146***Secțiunea I. Contractul de vânzare (dreptul comun în materie) _____ 146**Secțiunea a II-a. Particularitățile vânzării de consumație _____ 157*

§ 1. Domeniu de aplicare, interdicții și obiect _____ 158

§ 2. Efectele vânzării de consumație _____ 160

§ 3. Măsuri corective, în caz de neconformitate _____ 162

§ 4. Încetarea vânzării de consumație _____ 164

§ 5. Prețurile și tarifele vânzării de consumație _____ 164

§ 6. Diferite feluri ale vânzării de consumație _____ 165

§ 7. Condițiile vânzării produselor și serviciilor de piață _____ 169

§ 8. Particularități ale intermedierei vânzărilor imobiliare _____ 170

Capitolul X. Creditul pentru consum și creditul ipotecar

pentru investiții imobiliare	172
<i>Secțiunea I. Cadru general contractual</i>	172
<i>Secțiunea a II-a. Contractul de credit destinat consumului</i>	174
§ 1. Definirea, obiectul și domeniul contractului de credit	174
§ 2. Informații și obligații precontractuale	176
A. Informații precontractuale	177
B. Obligația de a evalua bonitatea consumatorului	179
§ 3. Drepturi și obligații în contractele de credit	180
§ 4. Drepturile de retragere și de rambursare anticipată.	
Cesiunea de drepturi	183
§ 5. Dobânda anuală efectivă	185
<i>Secțiunea a III-a. Creditul ipotecar pentru investiții imobiliare</i>	186
§ 1. Părți și conținut	187
§ 2. Garantarea creditului ipotecar. Asigurarea obligatorie	189
§ 3. Executarea creanțelor ipotecare	190
§ 4. Cesiunea creanțelor ipotecare	191

Capitolul XI. Publicitatea produselor și serviciilor 193

<i>Secțiunea I. Dispoziții speciale privind publicitatea produselor</i>	194
<i>Secțiunea a II-a. Publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă</i>	196
<i>Secțiunea a III-a. Particularitățile publicității audiovizuale</i>	201
§ 1. Interdicții în comunicările audiovizuale	201
§ 2. Particularitățile programelor sponsorizate	203
§ 3. Protecția minorilor, dreptul la replică și accesibilizarea serviciilor media audiovizuale pentru persoanele cu dizabilități	205

Capitolul XII. Protecția consumatorului în serviciile

de călătorie	209
<i>Secțiunea I. Obiect, domeniu de aplicare, definiții</i>	209
<i>Secțiunea a II-a. Conținutul contractului privind pachetul de servicii de călătorie. Obligațiile de informare</i>	211
§ 1. Informații precontractuale	213
§ 2. Conținutul contractului privind pachetul de servicii de călătorie	214

<i>Secțiunea a III-a. Modificarea contractului înainte</i>	
<i>de începerea executării pachetului</i>	216
§ 1. Transferul contractului de călătorie către un alt călător	216
§ 2. Modificarea prețului	217
§ 3. Modificarea altor clauze ale contractului privind	
pachetul de servicii de călătorie	218
<i>Secțiunea a IV-a. Încetarea contractului privind pachetul</i>	
<i>de servicii de călătorie și dreptul de retragere înainte de</i>	
începerea executării pachetului	219
<i>Secțiunea a V-a. Răspunderea pentru executarea pachetului</i>	221
<i>Secțiunea a VI-a. Protecția călătorului în caz de insolvență</i>	225
 Capitolul XIII. Protecția consumatorilor în comercializarea	
alimentelor	228
<i>Secțiunea I. Condițiile generale ale fabricării alimentelor</i>	229
<i>Secțiunea a II-a. Condiții privind producția, igiena</i>	
<i>și ambalarea alimentelor</i>	235
<i>Secțiunea a III-a. Condiții privind comercializarea alimentelor</i>	237
<i>Secțiunea a IV-a. Controlul oficial al alimentelor</i>	239
<i>Secțiunea a V-a. Măsurile dispuse de autoritățile competente</i>	241
 Capitolul XIV. Organizarea și funcționarea Autorității	
Naționale pentru Protecția Consumatorilor	243
<i>Secțiunea I. Competențele Autorității Naționale</i>	
<i>pentru Protecția Consumatorilor</i>	244
§ 1. Cadru legal și obiective	244
§ 2. Atribuțiile principale A.N.P.C.	245
§ 3. Atribuțiile laboratoarelor A.N.P.C.	250
§ 4. Alte sarcini ale A.N.P.C.	251
<i>Secțiunea a II-a. Organizații neguvernamentale</i>	253
§ 1. Cadru general	253
§ 2. Consiliul consultativ pentru protecția consumatorilor	255
§ 3. Asociațiile de consumatori	255
 Bibliografie selectivă	259
 Practică judiciară consumeristă 2010-2022 (selecție)	263